

‘Natuurgras absorbeert warmte en straalt het niet terug. Dat helpt de stad koel te houden’

Over de meerwaarde van natuurgras

Vorig jaar startte Sweco in opdracht van BSNC en Plantum een onderzoek naar de meerwaarde van natuurgras voor de leefomgeving. Als resultaat werd begin dit jaar het rapport *Écht gras is altijd groener. De meerwaarde van natuurgras voor de omgeving* gepresenteerd. Fieldmanager sprak met Karen Huijsmans, senior adviseur bodembeheer bij Sweco en de auteur van het rapport.

Auteur: Kelly Kuenen

Wat vormde de aanleiding voor dit onderzoek?

‘Mensen denken vaak: sportvelden zijn om op te sporten. Of het nu om sporters, niet-sporters, ouders, verenigingen of gemeenten gaat, in het algemeen zijn ze zich er niet van bewust dat een sportveld ook ándere nuttige diensten aan de maatschappij verleent dan alleen voetballen. Wij hebben veel kennis van ecosysteemdiensten, de diensten die natuurlijke systemen leveren aan de maatschappij. Daar is bij sportvelden ook sprake van. Zo rees de vraag of het niet interessant was om die diensten en waarden eens onder de aandacht te brengen. Sportvelden leveren bijvoorbeeld een bijdrage aan een klimaatbestendige stad, een thema dat de laatste tijd veel aandacht krijgt.’

Hoe zijn jullie te werk gegaan?

‘We hebben een literatuurstudie uitgevoerd met als uitgangspunt de bij ons bekende kennis. Natuurgrasvelden maken deel uit van de natuurlijke systemen, waarvan ook binnen de stad gelukkig nog sprake is en die een bijdrage leveren aan een leefbare stad. We hebben specifieke informatie verzameld die betrekking heeft op natuurgras-sportvelden. Die waarden hebben we getoetst aan het landelijke beleid op dit gebied.’

Wat zijn nu de belangrijkste functies van natuurgras?

‘De belangrijkste functie is het opnemen van regenwater. Het zal niemand ontgaan zijn dat we te maken krijgen met steeds extremere buien. Via verhard oppervlak komt regenwater snel in de riolering terecht en veroorzaakt het overstorten

op het oppervlaktewater. In een natuurgrasveld wordt regenwater geborgen en langzaam afgevoerd naar het grondwater in plaats van direct op de riolering. Een tweede belangrijke functie in het kader van klimaatverandering is het reguleren van warmte. Natuurgras absorbeert namelijk warmte. Bestrating doet dat ook, maar het verschil met gras is dat bestrating de warmte aan het einde van de dag weer uitstraalt. Gras neemt op, maar straalt niet terug; iets waarvan velen zich niet bewust zijn. Door gras en groen slim aan te leggen, kun je voorkomen dat het ‘s avonds te warm blijft.’

‘Daarnaast is groen goed voor de beleving en het welbevinden van mensen. Zo heeft het een ontspannende werking. Er zijn veel studies die de positieve effecten aantonen van groen, waar ook natuurgrasvelden onder vallen. Zo blijkt uit onderzoek dat mensen die vanuit hun ziekenhuisbed uit-

3 min. leestijd

ACTUEEL

zicht hebben op groen, sneller beter worden. Stel dat mensen hierdoor een halve dag eerder het ziekenhuis verlaten; dat alleen al levert een enorme kostenbesparing op! Dat "vitamine G-effect" geldt ook voor natuurgras.'

'Velen zijn zich er niet van bewust dat velden naast sportbeoefening ook andere nuttige diensten verlenen'

Een positief effect zou ook zijn dat het bijdraagt aan de biodiversiteit. Maar een grasveldje is nu niet bepaald het meest diverse stukje groen.

'In de bodem onder een natuurgrasveld zit ontzettend veel leven. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld vogels die op de velden foerageren. Als het veld er niet zou liggen, zouden ze daar meer moeite mee hebben. Op die manier draagt een natuurgrasveld ook bij aan de biodiversiteit.'

Zijn de voordelen van natuurgras in een dorpje net zo groot als in een stad?

'In een grote stad zijn de voordelen van een natuurgrasveld groter. Dat komt doordat daar meer verstedend oppervlak is. Elk stukje snippergroen heeft er een toegevoegde waarde. In een dorp heb je meer groen in de directe omgeving, denk aan agrarisch gebied en grote tuinen, waardoor de effecten relatief gezien kleiner zijn. Ter illustratie: in Amsterdam is circa 80 ha natuurgras omgevormd tot kunstgras. Dat is een aanzienlijke reductie van het oppervlak groen in de stad.'

Een aanbeveling luidt om bij de inrichting van sportcomplexen en bij de keuze voor een type veld de waarden van natuur- en kunstgrasvelden op een objectieve wijze te bekijken.

Hoe kan dat gerealiseerd worden?

'Sportverenigingen willen graag kunstgras. Vaak ligt daaraan ten grondslag dat ze erbij willen horen, willen tonen dat ze met de tijd meegaan. Ze staan er vaak niet bij stil dat de exploitatie van kunstgras veel duurder is. Met name kleine clubs hebben veel minder draagkracht en kunnen daardoor in de problemen raken. Er zijn clubs die hun velden zo intensief bespelen dat kunstgras handig is, dat het niet anders kan. Maar op veel plaatsen is het niet nodig. Daar komt bij dat graszaadbedrijven sterkere grassen hebben ontwikkeld. Combineer dat met een goede aanleg, en de bespeelbaarheid is beter dan blijkt uit de verouderde gegevens waarmee nu vaak gerekend wordt. Als men zou uitgaan van de laatste stand van zaken, zou de balans minder snel doorslaan naar kunstgras. Daar komt bij dat veel clubs het moeilijk hebben en fuseren, waardoor velden soms in onbruik raken. Natuurgrasvelden kun je gewoon laten liggen. Het afbreken van kunstgrasvelden kost geld en levert plasticafval op; daar wordt nooit rekening mee gehouden.'

Zijn die nieuwe gegevens wel voorhanden?

'Ja, maar op de een of andere manier wordt er toch vaak met verouderde gegevens gewerkt. Hoe dat komt, weet ik niet. Wellicht uit gemakzucht, of vanuit het idee: gras is gras. Misschien heeft het ook te maken met onderschatting van de innovatie van gras; er wordt in de branche hard gewerkt om de bespeelbaarheid van natuurgras verder te verbeteren.'

Karen Huijsmans

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-7067